

NYHETSBRIV 1:2012

(Publicerat 2012-03-06)

Den nyreviderade årsredovisningen för räkenskapsåret 20110101-20111231 har häromveckan tillställts Stiftelsens donatorer. Första delen av detta nyhetsbrev utgörs av förvaltningsberättelsen i denna årsredovisning. Den andra delen har rubriken *Tänkar om den nuvarande ekonomiska krisen från Tibetanens perspektiv* och är ett försök att med utgångspunkt från en del av Tibetanens synpunkter på ekonomi och politik göra en tolkning av vilka framtidsmöjligheter som finns förborgade i den pågående ekonomiska krisen.

I. Förvaltningsberättelse

Stiftelsen Tibetanens Bokfonds trettioförsta verksamhetsår är nu till ända. Ingen ny översättning har getts ut under året och det har inte heller varit nödvändigt med någon omtryckning.

Ur arbetssynpunkt har året varit tämligen gott. Det betyder glädjande nog att sannolikheten för en utgivning av *Lärjungaskap i den nya tidsåldern ó I* redan under 2012 har ökat betydligt. Osvuret är alltid bäst i sådana här sammanhang, men arbetsläget är sådant att en utgivning under senhösten borde vara möjlig. När denna utomordentligt intressanta bok väl publicerats kommer *Discipleship in the New Age ó II* att bli nästa publiceringsprojekt. Mycket arbete återstår på denna bok så det är alldeles för tidigt att nu spekulera om ett möjligt utgivningsår, men publiceringen kommer som vanligt att ske så fort arbetsomständigheterna för ett par av medlemmarna i översättargruppen gör det möjligt. I övrigt pågår arbete med *The Soul and its Mechanism*, *The Externalisation of the Hierarchy*, *The Light of the Soul* och *The Labours of Hercules*.

Försäljningen under året har inte förbättrats jämfört med förra året som var det hittills sämsta året i Stiftelsens historia. Böckerna fortsätter emellertid att så saktliga ösippraö ut till sina intresserade läsare. Och under året har en ny försäljningsgräns passerats genom att den sammanlagda försäljningen av *En avhandling om vit magi* överskridit 3000 exemplar. Arbetet med denna bok påbörjades ju några år innan Stiftelsen alls var påtänkt, och den gavs till en början ut i två upplagor av ett danskt förlag innan Stiftelsen tryckte sin första upplaga 1994. *En avhandling om vit magi* hör dessutom fortfarande till de titlar som säljer bäst varje år. I årets försäljningsstatistik hamnar den t.ex. på tredje plats, strax bakom *Esoterisk astrologi* och *Esoterisk läkekonst*.

Den händelse som annars varit den mest berörande under verksamhetsåret är att Stiftelsens högt värderade styrelseledamot Michael Srigley avlidit. Michael har varit med i detta arbetskrävande projekt från början. Han var en av Stiftelsens stiftare och han har under alla år varit styrelseledamot. Även om han aldrig arbetat direkt med översättningen till svenska har hans milda visdom och djupa känsla för språkliga nyanser varit en ovärderlig tillgång i arbetet. Tacksamheten för hans insats är mycket stor.

Under året har också styrelseledamoten sedan 1996 Lea Ulvinen önskat avgå ur styrelsen. Två nya styrelseledamöter har därför tillkommit under året nämligen Harry Lepistö och Greger Sjögren.

När det gäller Stiftelsens ekonomi så översteg omkostnaderna även detta år intäkterna. Förklaringen är i huvudsak bytet till en WordPressplattform för Stiftelsens hemsida. Detta medförde en betydande engångskostnad. Bytet av plattform gör dock att uppdateringarna av hemsidan fortsättningsvis inte behöver läggas ut på en eller annan datafirma, vilket självfallet är kostnadsbesparande.

Donationerna har varit mycket generösa under året. Våra behjärtade donatorers uthålliga insatser för att stärka Stiftelsens utgivningsarbete är en beständig källa till glädje och tacksamhet för alla som arbetar med detta projekt. Generositeten när det gäller det mycket långsiktigt tänkta skolprojektet har också varit betydande under året. De gåvor som har inkommit under året har omedelbart slussats vidare. Skolgruppens tacksamhet för givmildheten är mycket stor, och pengarna har oavkortat använts i pågående byggprojekt.

II. Tankar om den nuvarande ekonomiska krisen från Tibetanens perspektiv

Under intryck av den pågående ekonomiska krisen har debattens vågor gått höga rörande orsakerna till problemen. En del verkar vara av uppfattningen att det är en del fullt hanterliga systemfel som behöver åtgärdas. Och att när detta väl är gjort så kan den ekonomiska tillväxten fortsätta som vanligt. Andra bekymrar sig över denna tillväxts konsekvenser för miljön och klimatet och hoppas att det skall vara möjligt att med hjälp av teknologiska innovationer åstadkomma det som kallas ödecouplingö eller frikoppling. Idén bakom detta begrepp är sökandet efter en teknologi som gör det möjligt att hänge sig åt fortsatt ekonomisk tillväxt utan skadliga konsekvenser för miljön och klimatet.

Ytterligare andra är däremot övertygade om att denna förhoppning är en attraktiv men grov illusion och att orsakerna till den ekonomiska krisen framförallt är att den ekonomiska tillväxten kommit till vägs ände. Som den främsta orsaken till detta anges en kombination av det som kallas öpeak-oilö (oljetoppen) och att många resurser utöver oljan inte bara blivit alltmer svårexploaterade och därmed stigit i pris utan också närmar sig sin öpeakö (topp). Att grundorsaken till våra ekonomiska problem i form av eurokris, skuldskris, finanskris etc. alltså är att vi närmar oss det som brukar kallas öpeak everythingö (allt når sin topp). En ståndpunkt som dessutom brukar höra samman med uppfattningen att det ekonomiska systemet skulle behöva omkonstrueras så att det inte fungerar så att ekonomisk tillväxt är absolut nödvändig för att systemet inte skall bryta samma i ekonomiskt, politiskt och socialt kaos.

I detta sammanhang är det intressant att titta lite närmare på hur Tibetanen såg på dessa frågor under den tid han hade en kompetent mottagare av sina synpunkter i form av Alice Bailey. Huvuddelen av hans verk tillkom under tre viktiga historiska epoker. Det trettioåriga skrivandet inleddes 1919 och de första tjugo åren inföll alltså under den s.k. mellankrigsperioden, så följde andra världskriget och de sista fyra åren av Alice Baileys skrivinsats skedde under den era när den inledande glädjen över krigsslutet och förhoppningarna om stora positiva förändringar började övergå till det s.k. kalla kriget mellan stormakterna USA och Sovjetunionen.

Tibetanens övergripande syn på problematiken framgår tydligt av följande citat från *Utbildning i den nya tidsåldern*:

Öfiskarnas tidsålder har framför allt varit den materiella produktionens och den kommersiella expansionens tidsålder, en tidsålder för handel med sådana produkter som har skapats av mänsklig yrkesskicklighet, och som allmänheten är uppfostrad att tro är väsentliga för lyckan. Den gamla enkelheten och de sanna värdena har temporärt skjutits i bakgrunden. Detta har tillåtits fortsätta utan avbrott under en lång period därför att Visdomens Hierarki har försökt föra människorna fram till mättnadsgränsen. Situationen i världen idag är ett tydligt uttryck för det faktum att ägandet och mångfaldigandet av materiella ting är ett hinder och inte ett tecken på att mänskligheten har funnit den sanna vägen till lyckan. Man håller mycket snabbt på att lära sig denna läxa, och revolten i riktning mot enkelhet håller också snabbt på att vinna terräng. Den anda som kommersialismen vittnar om är dömd till undergång även om den ännu inte har upphört. Äganderättsandan och det aggressiva tagandet av det som är begärligt har gripit vitt omkring sig och är utmärkande för inställningen såväl hos nationer och raser som hos individer. Aggression med ägande som syfte har varit grundtanken i vår civilisation under de senaste femtonhundra åren.¹

En verkligt intressant och grundläggande förklaring till att öden gamla enkelheten i temporärt skjutits i bakgrunden och ersatts av en närmast vildsint materialistisk expansionistisk era är alltså att Visdomens Hierarki har försökt föra människorna fram till mättnadsgränsen. En mättnadsgräns som har visat sig svåruppnådd då det trots att aggression med ägande som syfte har varit grundtanken i vår civilisation under de senaste femtonhundra åren är långt ifrån uppenbart att människorna är beredda att lämna sin materialism trots att Tibetanen tycker sig se en snabbt växande revolt i riktning mot enkelheten.

Tibetanen skrädder inte orden när han beskriver sin samtid och den djupt rotade materialism som råder. Han konstaterar t.ex. i *Mänsklighetens problem* att:

ÖEtt land betraktas idag som civiliserat när det sätter värde på intellektuell utveckling, när det premierar analys och kritik, och när alla dess resurser inriktas på att tillfredsställa fysiska begär, producera materiella ting, förverkliga materiella mål och nå en dominerande position i den globala konkurrensen samt på att samla rikedomar och ägodelar och uppnå en hög levnadsstandard och på att behärska det som jorden ger o i stor utsträckning för att gynna vissa grupper av ambitiösa och rika människor.

Detta är en drastisk generalisering, men i sina huvuddrag är den ändå i grunden riktig, även om den kan vara felaktig när det gäller enskilda individer. Denna förfärliga och sorgliga situation (som mänskligheten helt och hållet har skapat själv) får vi gottgöra genom krig. Varken kyrkorna eller utbildningsväsendet har framställt sanningen på ett tillräckligt klokt sätt för att kunna motverka denna materialistiska strävan. Det tragiska är att det är världens barn som har betalat och betalar priset för våra missgärningar. Kriget

¹ *Utbildning i den nya tidsåldern* (Stiftelsen Tibetanens Bokfond, Trångsund, 1989), sid. 128.

har sina rötter i girighet. Alla länder har utan undantag varit motiverade av materiella ambitioner. Hela vårt planerande syftar till att organisera landets liv så att det är de materiella tillgångarna, konkurrenskraften och de enskilda och nationella själviska intressena som styr. Alla länder har på sitt eget sätt och i egen utsträckning bidragit till detta. Ingen är oskyldig, och detta är förklaringen till kriget. *Mänskligheten har för vana att vara självisk* och har en inneboende kärlek till materiella ägodelar. Detta har skapat vår moderna civilisation, och det är på grund av detta som den nu håller på att förändras.²

Och den fråga han ställer sig när han ser ut över det andra världskrigets förödelse är:

öKommer våra civiliserade medborgare att begagna sig av tillfället att bygga något nytt ó och denna gång inte en materialistisk civilisation utan en värld präglad av skönhet och riktiga mänskliga relationer, en värld där barnen kan växa upp till avbilder av Den ende fadern, en värld i vilken människan kan återvända till enkelheten i de andliga värdena skönhet, sanning och godhet?³

Vad man tämligen enkelt kan konstatera efter de ytterligare snart 70 år som förflutit sedan krigsslutet är att inriktningen mot materialism inte har mattats i den utsträckning som krävs för att bygga en civilisation i vilken människan ökan återvända till enkelheten i de andliga värdena skönhet, sanning och godhet. Mättnadsgränsen som visdomens Mästare hoppas skall kunna uppnås verkar ännu vara utom räckhåll.

Men hur svarade Tibetanen på sin fråga när han ställde han? Förutsåg han att materialismen skulle hämta sig snabbt efter världskriget för att sedan nå fullständigt oanade höjder eller hade han mera rosenröda förhoppningar om att människan skulle ta sitt förnuft till fånga?

Som alltid är Tibetanens hållning sofistikerad. Han levererar inga tvärsäkra förutsägelser utan målar på ett balanserat sätt upp möjligheter och risker. Helt i enlighet med föreställningen att människan har sin fria vilja och därmed sitt eget ansvar.

Men det är ingen tvekan om vad han ser som den önskvärda lösningen. Och att den inte heller är särskilt svår. Så konstaterar han t.ex. i *The Externalisation of the Hierarchy* (skrivet i april 1940) att de ekonomiska problemen kan lösas genom sunt förnuft. Och han konstaterar vidare att:

öDet finns tillräckliga resurser för att upprätthålla det mänskliga livet, och vetenskapen kan utöka och utveckla dessa. Världens mineraltillgångar, oljan, markens avkastning, djurrikets bidrag, havets rikedomar och frukter och blommor ó allt detta erbjuder sig till mänskligheten. Människan styr allt detta, och alla dessa resurser tillhör alla och är ingen grupp, eller inget lands eller folkgrupps enskilda egendom. Det är uteslutande på grund av människans själviskhet (i dessa dagar av snabba transporter) som tusentals svälter medan livsmedel ruttnar eller förstörs. Det beror uteslutande på de listiga och

² *Mänsklighetens problem*, (Stiftelsen Tibetanens Bokfond, Trångsund, 1992), sid. 38-39.

³ *Ibid.* sid 40.

vinningslystna planer och de ekonomiska orättvisor som människan själv skapat, som jordens resurser inte är allmänt tillgängliga enligt något klokt fördelningssystem. Det finns ingen försvarlig ursäkt för att någon del av världen skall lida brist på livets nödtorft. Ett sådant bristtillstånd vittnar bara om kortsiktig politik och att det fria flödet av livsförnödenheter har blockerats av en eller annan orsak. Alla dessa beklagansvärda omständigheter har sin grund i någon nations eller grupps själviskhet och i att man inte har lyckats utarbeta en klok och opartisk ordning för att se till att människor överallt på jorden får det de behöver.

Vad måste då göras, utöver att undervisa de kommande generationerna om behovet av att vi *delar med oss* och av att alla viktiga varor måste cirkulera fritt? Orsaken till vårt fördärvliga sätt att leva är mycket enkel. Det är en produkt av tidigare felaktiga utbildningsmetoder, av konkurrens och av att den hjälplöse och svage lätt kan exploateras. Ingen enskild grupp bär ansvaret, som vissa fanatiska ideologer kan förleda den okunnige att tro. Vår tidsperiod är helt enkelt en tid, då den mänskliga själviskheten har nått sin höjdpunkt och antingen måste förgöra mänskligheten eller på ett intelligent sätt få ett slut.

Tre saker kommer att få slut på detta tillstånd av enorm lyx och extrem fattigdom, av grov övergödning av ett fåtal och de mångas svält samt av en centralisering av makten över världens produktion till en handfull människor i varje land. Dessa är: först att man erkänner att det finns tillräckligt med mat, bränsle, olja och mineraler i världen för att täcka behovet för hela jordens befolkning. Problemet är därför i grunden ett fördelningsproblem. För det andra måste denna premis om att det finns tillräcklig tillgång av resurser om de fördelas rätt accepteras, och så måste de resurser som är väsentliga för mänsklighetens hälsa, trygghet och lycka göras tillgängliga. För det tredje bör hela den ekonomiska problematiken samt införandet av nödvändiga regler och upprättandet av behövliga organ som ombesörjer resursdistributionen hanteras av ett *ekonomiskt förenta nationerna*. I detta förbund kommer alla länder att ha sin plats. De kommer att känna till sitt lands behov (baserat på folkmängd och interna resurser etc.) och de kommer också att veta vad de kan bidra med till helheten.⁴

I detta sammanhang resonerar också Tibetanen optimistiskt om möjligheterna att detta scenario kan bli verklighet när andra världskriget bringats till ett slut.

Men när krigsslutet väl kom ändrade Tibetanen tonläge drastiskt. Redan i april 1948 konstaterade han utan omsvep:

öldag verkar det, av alla indikationer och dominerande trender i världen att döma, som om den ännu obesegrade girigheten hos vissa av de mäktigaste nationerna otvivelaktigt grasserar, och att vi därför står inför ytterligare en period av frustration och mycket stora problem i världen.⁵

⁴ *The Externalisation of the Hierarchy* (Lucis Press, London, 1972), sid. 196-197. Samtliga översättningar av citat från denna bok är preliminära.

⁵ *Ibid.* sid. 637.

Och han följer upp detta påstående med en uppmaning till alla som arbetar för en andlig utveckling att de bör ta med fyra olika alternativ för den globala utvecklingen i beräkningen:

Det första alternativet är att Ryssland (dvs. Sovjetunionen) blir dominerande och tvingar på hela världen ösin *totalitära* tolkning av den kommunistiska läran⁶. Det andra utvecklingsalternativet är att alla länder ölever i ett väpnat vapenstillestånd, där misstron ständigt grasserar och där vetenskapen utnyttjas för och prisges åt förstörelsens konst. I denna värld måste en explosion oundvikligen komma som förgör mänskligheten, så som skett en gång, enligt Bibeln och andra heliga skrifter samt de hierarkiska urkunderna.⁷

Det tredje alternativet är öen värld där Förenta staterna visar sig vara den styrande faktorn, efter att ha utplånat Ryssland, vilket mycket väl kan ske om man agerar nu. Detta kommer att till övervägande del vara en kapitalistisk värld, som styrs av flera länder men med Förenta staterna i spetsen. Ett kapitalistiskt land är nödvändigtvis inte något felaktigt. Kapitalet har sin plats och Ryssland (kapitalismens fiende) är på intet sätt fri från kapitalistiska böjelser. Förenta staternas motiv är mycket blandade: begär efter pengar eller deras motsvarigheter såsom olja, och samtidigt uppriktigt goda avsikter att skapa mänsklig frihet i en demokratisk värld ó så klart utformad i enlighet med den amerikanska demokratin. Andra motiv är en uppskattning av bruket av den beväpnade järnhanden, samtidigt som det finns en längtan efter att dela med sig av sin rikedom och efter den grundläggande vänlighet som är ett så starkt amerikanskt karaktärsdrag (í). Dessa blandade motiv kommer så småningom att skapa en mycket förvirrad värld, där det kommer att visa sig att mänskligheten har lärt sig mycket lite som resultat av världskriget (1914-1945) och därför med de bästa avsikter underkastar sig en cykel där penningen styr.⁸

Det fjärde utvecklingsalternativet som Tibetanen nämner är öen värld som är indelad i block för ömsesidig hjälp och att man delar med sig av sitt ekonomiska välstånd⁹. Här nämner Tibetanen *Kol- och stålunionen* som ett trevande försök som dock vilar på felaktiga motiv, nämligen rädsla. Det framförhandlade fördraget innehåller dock öfrön av hoppö enligt Tibetanen. Men han understryker samtidigt att även om det inte är något fel med olika block som sluter sig samman för ömsesidig hjälp och ekonomiskt samarbete så uppstår det problem när man organiserar sig i block som står emot varandra. Något som Tibetanen menar att Ryssland underblåser och han konstaterar därför att om världen följer en utvecklingslinje där antagonistiska grupperingar och block ställs mot varandra öså kan bara katastrof bli följden¹⁰.

Den faktiska historiska utvecklingen har visat sig bli en kombination av scenarierna två, tre och fyra. Tyngdpunkterna har varit lite olika under de dryga 60 år som gått sedan Tibetanen gjorde sin bedömning. Och i nuläget är det väl en kombination av scenario tre och fyra som dominerar. Även om det amerikanska

⁶ Ibid. sid 638.

⁷ Ibid. sid 638.

⁸ Ibid. sid 638-639.

⁹ Ibid. sid 639.

¹⁰ Ibid. sid 639.

inflytandet kan anses vara under försvagning så går det inte att skönja någon nämnvärd försvagning av makten för ett kapitalistiskt synsätt på hur ekonomin bör skötas.

En intressant aspekt av den utveckling som skett sedan andra världskriget, är att den sätter ifråga Tibetanens tidigare citerade påstående att ödet finns tillräckligt med mat, bränsle, olja och mineraler i världen för att täcka behovet för hela jordens befolkning. Som berördes inledningsvis finns det nämligen enligt modern resursteori anledning att hävda att allt flera för mänskligheten centrala tillgångar överexploateras och uttöms successivt utan att några självklara ersättningsresurser står till buds. Det är dessa insikter som ligger bakom föreställningarna om t.ex. oljetoppen och att en fortsatt ekonomisk tillväxt kommer att oundvikligen leda till öpeak everything.

Och den fråga man kan ställa sig är därför om Tibetanen inte såg att denna utveckling så att säga ölag i kortenö, eller om det rent av kan vara så att han trots sitt skarpa ogillande av den rådande materialismen delar tro med dem som inte ser några resursgränser för den ekonomiska tillväxten. Svaret på denna fråga ger Tibetanen i *Utbildning i den nya tidsåldern*. Där konstaterar han helt krasst att: ÖDen ekonomiska situationen kommer att göra det nödvändigt att införa vissa restriktioner, eftersom det nu är uppenbart att *bortom en viss punkt kan planeten inte försörja mänskligheten*. Detta har mera djupgående följder än ni kan föreställa er.ö¹¹ Och i detta sammanhang säger han också att ömiljoner själar har bringats att inkarnera som *vid denna tid* aldrig varit avsedda att inkarnera och manifesteras i det yttre. Detta faktum är i stor utsträckning ansvarigt för mycket av den nuvarande ekonomiska nöden och för de moderna globala problemen. Den ekonomiska situationen och nödvändigheten att försörja jordens orimligt stora befolkning ligger bakom mycket av nationernas aggressivitet och girighet genom tiderna, och bakom de ansträngningar som idag görs i en utsträckning som aldrig tidigare för att skapa bättre och lämpligare livsbetingelser. Krig har följaktligen varit det oundvikliga resultatet av denna oriktiga och obegränsade förökning av det mänskliga släktet.ö¹²

Tibetanen anser alltså att jordens befolkning är för stor och att detta faktum är en drivande faktor bakom försörjningsproblem och olika krigiska insatser för att säkra just försörjning och resurser. Även om det inte nämns exakt när dessa synpunkter nedtecknades så kan det senast ha skett mot slutet av 40-talet då den samlade befolkningen i världen var c:a 2,5 miljarder. Därför finns det ingen anledning att tro att Tibetanen anser att läget för mänskligheten när det gäller långsiktig resurstillgång och försörjningsmöjligheter skulle vara bättre nu när världens totala befolkning är nästan tre gånger så stor (c:a 7 miljarder) som när han uttalade sina farhågor.

Tibetanens syn på lösningen av den här problematiken är inte särskilt komplicerad. I grunden ligger hans vision om vad som är möjligt att uppnå i nuvarande utvecklingsfas för mänskligheten. Han uttrycker den t.ex. så här i *Utbildning i den nya tidsåldern*:

¹¹ *Utbildning i den nya tidsåldern*, sid. 141.

¹² *Ibid.*, sid. 141-142.

öDet är svårt för den moderna människan att föreställa sig en tid när det mänskliga tänkandet inte är präglad av en rasmässig, nationell eller religiöst separatistisk medvetenhet. Men det var lika svårt för den förhistoriska människan att föreställa sig en tid med ett nationellt tänkande, och detta är bra att komma ihåg. Den tid då mänskligheten kommer att kunna tänka i universella termer ligger fortfarande långt borta, men det faktum att vi kan tala om den, längta efter den och planera för den, är förvisso en garanti för att den *inte* är omöjlig. Mänskligheten har alltid utvecklats från det ena stadiet av upplysning till nästa och gått från storhet till storhet. Vi är idag på väg mot en mycket bättre civilisation än världen någonsin har skådat, och mot förhållanden som kommer att garantera en mycket lyckligare mänsklighet, och som kommer att innebära slutet för nationella motsättningar och klasskillnader (vare sig de grundas på arv eller ekonomisk ställning), och som kommer att garantera ett rikare och fullkomligare liv för alla.

Det är uppenbart att ett avsevärt antal årtionden måste förflyta innan ett sådant sakernas tillstånd faktiskt råder ó men det är fråga om årtionden och inte om århundraden, om mänskligheten kan lära sig krigets läxor och om man kan hindra de reaktionära och konservativa krafterna i alla länder från att få tillbaka civilisationen i gamla dåliga banor. Men en början kan göras omedelbart. Enkelhet bör vara vår paroll, för det är enkelhet som kommer att ta död på vårt gamla materialistiska levnadssätt.¹³

Tibetanens vision för framtiden i ekonomiskt avseende är alltså en värld där enkelheten tagit död på vårt materialistiska levnadssätt. En enkelhet med sådan genomslagskraft att han ser ett samhälle och en värld där nationella motsättningar och klasskillnader upphört och där alla människor lever ett rikare, fullkomligare och lyckligare liv. Och att uppnåendet av detta är en fråga om årtionden, inte århundraden om ömänskligheten kan lära sig krigets läxorö.

Det som hindrar denna enkelhet från att snabbt slå igenom är det som Tibetanen kallar *materialismens glamour*. I *Glamour: ett världsproblem* beskriver han denna glamours inflytande så här.

ö*Materialismens glamour* är orsaken till alla världens nuvarande kval, ty det som vi kallar ekonomiska problem är helt enkelt en följd av just denna glamour. Genom tiderna har denna glamour i ökande utsträckning fångat människornas intresse tills idag hela världen har svepts med i de ekonomiska intressenas rytm. En rytm som kommer från själens nivåer har alltid funnits. Den är upprättad av dem som befriat sig själva från de materiella kravens herravälde, från slaveriet under penningen och kärleken till ägodelar. Denna högre rytm sammanfaller idag med den lägre rytmiska glamouren, och det är förklaringen till att hela världen tänker på hur vi skall ta oss ur den nuvarande materiella återvändsgränden. De själar som står i det ljus som finns på befrielsens bergstopp, och de som håller på att stiga upp ur materialismens töcken är nu tillräckligt många för att göra ett otvetydigt arbete i samband med upplösningen av denna glamour. Inflytandet från deras tankar, ord och leverne kan och kommer att föra med sig en nyordning när det gäller värden

¹³ Ibid., sid. 100-101.

och nya normer för människorna att leva efter, som är grundade på ett klart seende, ett riktigt sinne för proportioner och en insikt om hur det förhållande som existerar mellan själ och form, mellan ande och materia, faktiskt är beskaffat. Det som möter ett behov som är nödvändigt och verkligt, finns alltid i den gudomliga planen. Det som inte är nödvändigt för att på ett riktigt sätt uttrycka det gudomliga och för ett fullt och rikt liv kan förvärfvas och ägas, men bara genom att man går miste om det som är mera verkligt och genom att man förnekar det som är väsentligt.

De studerande behöver dock komma ihåg att det som är nödvändigt varierar i enlighet med det utvecklingsstadium som har nåtts av en individ. För en del människor kan till exempel ägandet av det som är materiellt vara en lika stor andlig erfarenhet och ge lika genomgripande lärdomar som de mera upphöjda och ej så materiella anspråk som mystikern eller eremiten har. Vad beträffar handlingar och synpunkter värderas vi efter vår utvecklingsnivå. Vi värderas faktiskt efter vårt synsätt och inte efter våra krav på livet. Den andligt sinnade människan och den människa som har börjat beträda prøvostigen, och som inte lyckas försöka uttrycka det som han tror på, kommer att bedömas lika strängt och få betala ett lika högt pris som den rene materialisten ó den människa vars önskningsar är inriktade på konkreta verkningar. Ha detta i åtanke och inta inte en dömande eller hånfull hållning.

Materialismens glamour minskar idag på ett märkbart sätt. Världens folk håller på att börja sin ökenvandring och kommer att upptäcka hur lite som krävs för ett fullt liv, sann erfarenhet och verklig lycka. Det omätliga begäret efter ägodelar betraktas inte som en lika hedervärd önskan som förr, och man griper inte lika girigt efter rikedomar som tidigare i historien. Ting och ägodelar glider ur de händer som tidigare har hållit dem hårt, och det är bara när människorna står med tomma händer och en förverkligad ny värdenorm som de åter får rätten att äga och besitta. När begären är obefintliga och människan ej söker något för egen del, då kan ansvaret för materiell rikedom åter lämnas till henne, men hennes synsätt kommer då att vara fritt från just denna glamour och de astrala begärens töcken kommer att ha minskat. Många former av illusion har kanske ännu inflytande, men materialismens glamour kommer att vara borta. Det är den glamour som kommer att försvinna först. Studerande skulle göra klokt i att komma ihåg att alla former av ägodelar och alla materiella föremål vare sig det är pengar eller ett hus, en tavla eller en bil har ett eget liv, en egen utstrålning och en kraftutveckling som i huvudsak har att göra med deras inneboende atomstrukturer (för en atom är en enhet av aktiv energi). Detta ger upphov till motsvarigheter i det eteriska och astrala livets världar, men inte i den mentala världen. Dessa subtilare former och särskilda utstrålningar ökar styrkan i världens begär. De bidrar till världens glamour och utgör en del av en stor och kraftfull värld av ohälsosamma utdunstningar som är på involutionens båge, men som mänskligheten ó som är på den uppåtgående bågen ó trots detta är nedsänkt i. Därför har människosläktets vägledare upplevt det som nödvändigt att stå vid människans sida medan de krafter som hon själv framkallat griper sig an med att plundra henne och på så sätt befria henne för hennes ökenvandring. Där under vad man brukar kalla knappa omständigheter kan hon ställa sitt liv till rätta och ändra sitt levnadssätt och sålunda upptäcka att frihet från materiella

ting är förträffligt på sitt sätt och har sin egen skönhet och belöning, glädje och ära. På så sätt befrias människan till att leva sinnets liv.ö¹⁴

Detta citat är utomordentligt innehållsrikt. Det säger t.ex. i klartext både att materialismens glamour är orsaken till våra ekonomiska problem och därmed till öslaveriet under penningen och kärleken till ägodelarö och att det nu finns tillräckligt många själar ösom håller på att stiga upp ur materialismens töckenö för att slutfasen i denna urgamla och mäktiga glamours upplösning skall ha inletts. En fas som inte torde bli särskilt bekväm. Visserligen formulerar sig Tibetanen först relativt försiktigt när han säger att övärldens folk håller på att börja sin ökenvandring och kommer att upptäcka hur lite som krävs för ett fullt liv, sann erfarenhet och verklig lyckaö. Men sedan beskriver han lite mer konkret vad det hela handlar om. Och då betonar han att mänsklighetens vägledare har öpplevt det som nödvändigt att stå vid människans sida medan de krafter som hon själv framkallat griper sig an med att plundra henne och på så sätt befria henne för hennes ökenvandring.ö

Han säger alltså i klartext att människans sätt att styras av materialismens glamour hantera ekonomin skapar krafter som kommer att plundra henne. Och det är ju inte ett ordval som utlovar något som är bekvämt och bekymmersfritt. Men slutresultatet av den förestående plundringen av den materialistiska människan blir att hon under sin ökenvandring öunder knappa omständigheter kan í ställa sitt liv till rätta och ändra sitt levnadssätt och sålunda upptäcka att frihet från materiella ting är förträffligt på sitt sätt och har sin egen skönhet och belöning, glädje och ära. På så sätt befrias människan till att leva sinnets liv.ö

Tibetanen ger också inblickar i vad denna process kommer att innebära rent konkret alldeles oavsett om den skulle komma att inledas systematiskt och kraftfullt direkt efter andra världskrigets slut (vilket inte skedde) eller om mänskligheten i jakten på mättnadsgränsen först skulle ta sig en rejäl ny runda styras av sin materialism (vilket alltså är vad som har hänt).

Tibetanen berör många aspekter av denna process, men i detta sammanhang är hans syn på det ekonomiska systemet mest intressant. Det han ställer i utsikt är inte bara institutionella förändringar som möjliggör en rättvis fördelning av jordens resurser utan han utlovar också en fundamental omdaning av hela penningssystemet när tiden är mogen för detta. En omdaning som han inte beskriver i detalj, men där flera centrala inslag tydliggörs.

Han säger t.ex. i samband med en beskrivning i *The Externalisation of the Hierarchy* av den expertis som finns i Mästarnas ashramer att ödet t.ex. finns adepter som är auktoriteter på de moderna ekonomiska och finansiella förhållandena. Dessa invigda av fjärde graden håller på ett kompetent sätt på att förbereda sig för att senare införa de nyare metoder för och former av ekonomiskt samspel som kommer att ersätta de nuvarande katastrofala metoderna. De kommer att införa ett system av byteshandel och varuutbyte, av vilket det moderna penningssystemet är en parodisk symbol. Denna nyare metod för ekonomiska relationer kommer att vara mänsklig på ett allsidigt sätt och

¹⁴ *Glamour: ett världsproblem* (Stiftelsen Tibetanens Bokfond, Trångsund, 2004) sid. 70-72.

ersätta storfinansen och den privata företagsamheten. Samtidigt kommer den emellertid att behålla de aspekter av det moderna företagandet som lockar fram individens initiativförmåga och påhittighet.¹⁵

På ett annat ställe i samma bok, och i ett annat sammanhang förklarar han att när lärjungar från den tredje strålens ashram träder fram:

ösa kommer världen att vara redo för en allomfattande ekonomisk omdaning. Principen att man skall dela med sig kommer att erkännas som den motiverande principen för den nya civilisationen. Detta kommer inte att innebära vackra, behagliga och filantropiska attityder. Världen kommer fortfarande att vara full av själviska och streberaktiga människor, men den allmänna opinionen kommer att vara sådan att vissa grundläggande ideal kommer att vara det som motiverar affärslivet, eftersom detta har blivit påtvingat dessa av den allmänna opinionen. Det faktum att de nya allmänna idéerna i många fall kommer att innebära att det ekonomiska samspelet kommer att styras av egoistiska hänsyn spelar inte en avgörande roll. Det betydelsefulla är den rättvisa fördelningen. När ökonomins omdanare (så kallas i Hierarkin en avancerad lärjunge från detta ashram) träder fram kommer han att finna att förhållandena i hög grad är andra än de som nu råder. Och så här långt har förändringen då gått:

1. Principen om byteshandel och varuutbyte (till alla inblandades gagn) kommer att styra.
2. På grund av att atomenergin utvecklats för mänsklighetens bästa kommer nationella valutor att till största delen ha ersatts inte bara av byteshandel utan av ett universellt monetärt växlingssystem som representerar de varor som är föremål för byteshandel när dessa är relativt små och obetydliga och en planerad tariff för relaterade värden. Nationella materiella tillgångar och nödvändighetsartiklar kommer alla att tillhandahållas enligt ett helt och hållet nytt system.
3. Privat företagsamhet kommer fortfarande att finnas, men kommer att regleras. De viktiga allmännyttiga företagen, de stora materiella resurserna och källorna till välstånd på jorden som t.ex. järn, stål, olja och vete kommer i första hand att ägas av en styrande och kontrollerande internationell grupp. Nationella grupper som har valts av folket och som står under internationell övervakning kommer emellertid att göra dem tillgängliga för internationell konsumtion.¹⁶

Det här citatet kan förmodligen lätt missförstås om det läses utifrån en förståelse som bestäms av den begreppsapparat som används i den aktuella debatten kring vår ekonomiska framtid. För personer med starka miljösympatier är det kanske särskilt omnämmandet av positiva konsekvenser av atomenergin som ter sig stötande medan andra kan hänga upp sig på formuleringar som kan tolkas som förhoppningar om ett slags global planhushållning. Vilket lätt leder till att man reflexmässigt associerar till den sovjetiska varianten av planekonomi.

¹⁵ *The Externalisation of the Hierarchy*, sid. 569-570.

¹⁶ *Ibid.*, sid. 580-581.

Men det man inte får glömma är att Tibetanen beskriver vad som kan förväntas komma att ske när den ovan beskrivna ökenvandringen närmar sig sitt slut. En ökenvandring som alltså kommer att föregås av att människorna drivit sin materialism till sin yttersta spets och därigenom framkallat krafter som plundrat henne, dvs. tvingat på henne en fundamental enkelhet på det materiella planet.

En förmodligen inte alldeles orimlig tolkning av Tibetanens förutsägelser är att mänskligheten nu befinner sig i den fas då denna egenframkallade plundring står i begrepp att inledas. Att vi alltså kan vara i början av en samhällelig utvecklingsfas där mänskligheten genom olika typer av kriser och svårigheter kommer att bli påtvingad en materiell enkelhet som i sin tur kommer att nödvändiggöra fundamentala reformer och omdaningar av det globala ekonomiska systemet så att rimlig ekonomisk rättvisa kan uppnås och upprätthållas.

De konturer av denna omdaning av det ekonomiska systemet som Tibetanen antyder handlar bl.a. om upprättandet av ett system för ett jämlikt och rättvist internationellt utbyte och ett annat för ett nationellt jämlikt och rättvist utbyte. Här kan t.ex. den pågående debatten om olika sorters lokala valutor passa in, valutor ägnade att stimulera en levande lokal ekonomi, som torde vara och bli nödvändig för människornas drägliga försörjning och överlevnad när de globala resursbegränsningarna blir så påtagliga att det nuvarande globala, synnerligen orättvist fördelade, handelsdrivna resursslöseriet helt enkelt upphör av nödtvång.

Genom sin rätt knapphändiga beskrivning gör Tibetanen helt enkelt en förutsägelse om att vi kan se fram emot ó och på grund av vår växande förståelse för evolutionära realiteter bör vi också arbeta för ó ett slags av rättvisa styrt globalt fördelningssystem som om det bedöms utifrån det perspektiv som de flesta välbeställda medborgare på jorden har just nu med fog skulle kunna liknas vid ett slags ransoneringssystem. Ett system som får till resultat ett tillstånd som Tibetanen ser som en andligt befriande enkelhet som öppnar oss för andens djupare liv.

Detta skulle möjligen kunna befaras betyda ett slags den enskilda människan förkrympande planeekonomi av ett närmast sovjetiskt slag. Men en sådan tolkning kräver att man bortser från att Tibetanen betonar att det nya ekonomiska systemet skall bevara öde aspekter av det moderna företagandet som lockar fram individens initiativförmåga och påhittighetö.

Sedan kan man förstås i ljuset av nutida debatt undra vad atomkraften har i sammanhanget att göra. Bland vår tids miljövännar och kritiker av rådande konsekvenser av det ekonomiska systemet är samstämmigheten stor, men dock ej total, om att atomkraften inte hör till det som brukar kallas en hållbar framtid. Men här är Tibetanen uppenbarligen av en helt annan åsikt. Detta faktum har varit föremål för en hel del debatt och motsättningar bland esoteriker av olika schatteringar.

Vad som står alldeles klart är att Tibetanen inte avsett att göra intrycket att nuvarande typ av kärnkraftsreaktorer är Guds främsta gåva till oss människor. Direkt i anslutning till atombombens första användning fällde han en kommentar

med uppenbar relevans för denna fråga. Han konstaterade att öfrigörandet av atomenergin är ännu så länge på ett ytterst outvecklat stadium. Mänskligheten vet mycket lite om vidden av de energier som har frigjorts och utnyttjats och om hur dessa energier är beskaffade. Det finns många typer av atomer som utgör världens substans. Var och en av dem kan frigöra sin egen typ av kraft. Det är en av de hemligheter som den nya tidsåldern kommer att uppenbara i sinom tid, men en bra och sund början har gjorts.¹⁷

En rimlig och möjlig tolkning av detta citat i ljuset av de olika avfallskomplikationer och säkerhetsproblem som har uppenbarats genom några decenniers användning av nuvarande typ av kärnkraft är att den inte frigör energin från rätt typ av atomer. Att den rådande teknologin alltså vittnar om att vi fortfarande är på ett ytterst outvecklat stadium.

Om och när en kärnkraftsteknologi relaterad till frigörandet av energi från orätt atomer så småningom kan utvecklas menar alltså Tibetanen att denna energikälla har goda möjligheter att tjäna det andligt inriktade samhälle som grundat på ett liv i materiell enkelhet som han förutser att mänskligheten kommer att utveckla när den väl befriat sig i väsentlig utsträckning från materialismens glamour och lyckats bygga upp de ekonomiska institutioner som gör rimlig global och nationell ekonomisk rättvisa möjlig.

I själva verket är han lyrisk över de möjligheter som öppnar sig om den kunskap som krävs för att frigöra energi från rätt atomer också hanteras på ett konstruktivt sätt. I *Mänsklighetens problem* uttrycker han sig t.ex. så här:

ÖPengar, samlandet av ekonomiska tillgångar och behärsandet av jordens resurser för systematisk, organiserad exploatering kommer snart att visa sig vara till absolut ingen nytta och fullständigt meningslöst, under förutsättning att dessa nya energiresurser och de metoder varigenom de kan frigöras förblir i händerna på folkets valda representanter, och inte är hemligheter som endast vissa grupper av mäktiga individer eller ett fåtal nationer har i sin ägo. Atomenergin tillhör mänskligheten som helhet, och ansvaret för dess kontroll måste ligga i händerna på människor med god vilja. Det är dessa människor som måste styra dess öde och se till att den blir tillgänglig på ett konstruktivt sätt så att den kan användas av alla människor. *Inget enskilt land skall äga formeln för eller hemligheten bakom frigörandet av energi.* Till dess att mänskligheten har gått framåt i sin förståelse av riktiga mänskliga relationer bör dock en internationell grupp av människor med god vilja och betrodda och utvalda av folket övervaka dessa krafter.

Om denna energi frigörs och utnyttjas i konstruktiva banor, och om de rätta människorna fortsätter att övervaka den på ett betryggande sätt, så är det kapitalistiska systemet dömt till undergång. Arbetarnas problem kommer då att vara arbetslösheten och ett skräckinjagande ord, som kommer att bli meningslöst i den guldålder som ligger framför oss. Massorna kommer då att ställas inför problemet att hantera fritiden. Detta är ett problem som, när man

¹⁷ Ibid., sid. 496-497.

har tagit itu med och löst det, kommer att frigöra människans skapande energi längs kanaler som vi inte kan drömma om idag.

Frigörandet av atomenergin är det första av många viktiga frigöranden inom alla naturriken. Den väldiga frigörelse för mänskligheten, som ännu ligger i framtiden, kommer att leda till att skapande krafter och andliga förmågor kommer till uttryck och psykiska förmågor utvecklas i en omfattning som kommer att bevisa och uttrycka människans gudomlighet och odödlighet.¹⁸

I *The Externalisation of the Hierarchy* ser Tibetanen samma lysande möjligheter. Där påstår han utan omsvep att rätt använd så kan denna nya energi:

öutplåna armod och nöd, ge ett civiliserat välstånd (och inte onödigt överflöd) till alla på vår planet. När den uttrycks i rätta livsformer, och om den motiveras av rätta mänskliga relationer, så kommer den att skapa skönhet, värme, färg, utplånande av nuvarande sjukdomar och befria mänskligheten från alla aktiviteter som innebär att man lever eller arbetar under jorden; den kommer att få ett slut på allt mänskligt slaveri och på alla behov av att arbeta eller slåss för ägodelar och saker samt möjliggöra ett liv som gör att människan är fri att ägna sig åt andens högre syften. Det kommer att bli slut på att människor måste prisge sina liv för uppgiften att skaffa livets absoluta nötdorft eller för att göra det möjligt för ett fåtal rika och privilegierade människor att ha alltför mycket när andra har alltför lite. Överallt kan människorna nu befrias så att deras livsomständigheter ger dem fritid och tid att sträva mot andliga mål, att förverkliga ett kulturellt rikare liv och att uppnå ett bredare mentalt perspektiv.¹⁹

Men samtidigt är inte Tibetanen naiv utan han utgår ifrån att:

öDe reaktionära grupperna i varje land vill varken erkänna behovet av eller eftersträva den nya världsordning som detta frigörande av kosmisk energi (även i denna inledande och mycket ringa skala) kan möjliggöra. De kapitalintressen, stora karteller, bolag och monopol som styrt under de decennier som föregick detta världskrig kommer att mobilisera sina resurser och slåss på liv och död för att förhindra att deras inkomstkällor upphör. De kommer inte att tillåta, om de kan slippa, att makten över denna obegränsade kraft går över till det stora flertalet människor som rätteligen bör ha den. De stora aktieägarnas, bankernas och de rika organiserade kyrkornas själviska intressen kommer att göra motstånd mot all förändring utom i den mån som de får egna fördelar och mer vinst som påfyllning i deras kassakistor.²⁰

En nulägesbedömning ger alltså vid handen att det Tibetanen kallar de reaktionära grupperna har varit utomordentligt framgångsrika under perioden efter andra världskriget. Materialismens glamour är fortfarande stark. Kapitalintressenas makt är närmast oinskränkt och polariseringen mellan rik och fattig är om möjligt värre än någonsin. Inget tyder heller på att forskningen kommit tillräckligt långt i sökandet efter hur energi frigörs från örätt atomerö.

¹⁸ *Mänsklighetens problem*, sid. 77.

¹⁹ *The Externalisation of the Hierarchy*, sid. 498-499.

²⁰ *Ibid.*, sid. 499.

Samtidigt pågår fortfarande den ekonomiska kris som utlöstes i samband med att Lehman Brothers tilläts gå i konkurs. Nu har den i huvudsak formen av nationella skuldkriser, som i realiteten skakar hela det internationella finansiella systemet samtidigt som den ekonomiska och politiska makteliten gör sitt bästa för att upprätthålla skenet och få människor i gemen att tro att vi efter diverse åstamningar säkert kan fortsätta i gamla banor. Men verkligheten är med all sannolikhet den att oljetoppen i kombination med överutnyttjande av allt fler resurser leder till en framväxande resursbrist som kommer att göra fortsatt ekonomisk tillväxt omöjlig. En vägg av resursbrist reser sig alltså sakta men säkert upp framför den tillväxtbedårade mänskligheten.

En rimlig tolkning av denna aktuella och högst problematiska situation ur det perspektiv som Tibetanen anvisar är som tidigare påpekats att stunden är inne för att öde krafter som människan själv framkallat skall gripa sig an med att plundra henne och på så sätt befria henne för hennes ökenvandring. Den ökenvandring som gör att övi kommer att upptäcka hur lite som krävs för ett fullt liv, sann erfarenhet och verklig lycka. Och när vi har förstått detta och samtidigt fått en bättre lösning på energiproblemet ó dvs. lyckats frigöra energi från rätt atomer ó finns det också anledning att tro att vi lyckats bygga ett ekonomiskt system som har de institutioner som möjliggör ett stabilt och rättvist upprätthållande av den enkla materiella levnadsnivå som är fullt tillräcklig för att mänskligheten skall kunna ägna merparten av sitt liv åt att förverkliga sina storslagna andliga möjligheter.

Detta är en vision för framtiden som heter duga. Och den skänker också var och en som kontemplerar djupt över den, vägledning för vad som är ett riktigt och framåtsyftande arbete i nuet.